

2 בספטמבר, 2018
כ"ב אלול, תשע"ח

העלאת קורסים אקדמיים מקוונים ללא תמיכה כספית לפלטפורמה הלאומית "קמפוס" ו/או לפלטפורמה הבינלאומית IsraelX באתר edX.org

הודעה למוסדות להשכלה גבוהה

מטה המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית" אשר במשרד לשוויון חברתי רואה בשותפות עם המל"ג/ות"ת ועם המוסדות להשכלה גבוהה בישראל שותפות אסטרטגית ארוכת טווח ובעלת פוטנציאל יוצא דופן לשיפור אמצעי ההוראה ולקידום המצוינות האקדמית בישראל, באמצעות עידוד לחדשנות ולשילוב דיגיטציה בלמידה האקדמית, באופן שיציע את עולם ההשכלה הגבוהה קדימה.

בהמשך לארבעת הקולות הקוראים שפורסמו בשיתוף פעולה של מל"ג-ות"ת עם מטה המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית" במשרד לשוויון חברתי אנו שמחים להודיע לכל המוסדות להשכלה גבוהה המוכרים, כי ניתנת בזאת האפשרות להגיש בקשה להעלאת קורסים אקדמיים דיגיטליים לפלטפורמה הלאומית "קמפוס" ו/או לפלטפורמה הבינלאומית באתר edX.org, כהגדרתן בקולות הקוראים, **במימון עצמי**. זאת לאחר קבלת אישור מטעם ועדת הליווי ללמידה דיגיטלית של מל"ג וות"ת וישראל דיגיטלית, ובכפוף לעמידה בכל תנאי ההסכמים הקיימים בין מטה ישראל דיגיטלית ובין חברת edX, כהגדרתה בקולות הקוראים, וכן בדרישות המקצועיות של מטה ישראל דיגיטלית, כמפורט ב**נספח א'**.

עניינה של הודעה זו בקורסים מהסוגים הבאים:

1. קורסים שלא זכו בקולות הקוראים לתמיכה תקציבית מות"ת, אשר המוסדות האקדמיים מעוניינים להעלותם ללא תמיכה כאמור לפלטפורמה הלאומית ו/או לפלטפורמה הבינלאומית.
2. קורסים שזכו במימון לפי הקול הקורא, לאחת משתי הפלטפורמות (הפלטפורמה הלאומית ו/או הפלטפורמה הבינלאומית) והמוסדות הזוכים מעוניינים להעלותם, בהתאמות הנדרשות, ללא תקצוב ות"ת לפלטפורמה האחרת.
3. קורסים המופעלים כיום על פלטפורמות מקוונות אחרות והמוסדות מעוניינים להעלותם לפלטפורמה הלאומית ו/או לפלטפורמה הבינלאומית, ללא תמיכה כספית של ות"ת.
4. קורסים חדשים שהמוסדות מעוניינים להפיק ולהעלות לפלטפורמות קמפוס ו/או edX, ללא תמיכה כספית של ות"ת.

מטרת האישור לוודא שרמת הקורסים עומדת בתנאי הסף המפורטים ב**נספח א'** להודעתנו זו, ושאיכותו האקדמית וטיב ההפקה של הקורסים דומים לאלו של הקורסים האקדמיים הנמצאים כיום על גבי הפלטפורמות הללו (למידע אודות המיזם הלאומי ללמידה דיגיטלית - קמפוס וכן אודות הפלטפורמה הלאומית והפלטפורמה הבינלאומית - ראו **נספח ב'** להודעה זו).

בקשה להעלאת קורס לפי הודעה זו צריכה לכלול:

- עבור קורסים דיגיטליים קיימים: לינק לקורס (כולל הרשאות גישה), תכנית למקצה שיפורים (תכנון השינויים ועדכוני התוכן הצפויים להתבצע) ולוחות זמנים להסבה.
- עבור קורסים חדשים: מידע אודות הקורס (שם ונושא, דיסציפלינה, נקודות זכות, תואר/רמה לימודית, שפות, אורך/מאמץ נדרש, פירוט מבנה הקורס, לוח זמן לפיתוח), מידע אודות מרצה הקורס (פרטי קשר, תקציר קו"ח, Video demo), מידע אודות אסטרטגיית הלמידה הדיגיטלית, מידע אודות מעטפת התמיכה המוצעת ללומדים שאינם סטודנטים רשומים.

את הבקשה יש להגיש באמצעות הקישור: <https://goo.gl/ZyZxVr>

הבקשות יידונו במסגרות פגישות ועדת הליווי ללמידה דיגיטלית של מל"ג וות"ת וישראל דיגיטלית המתקיימות בתדירות רבעונית.

בברכה,

שי-לי שפיגלמן, ראש מטה ישראל דיגיטלית
המשרד לשוויון חברתי

העתקים:

פרופ' יפה זילברשץ, יו"ר ות"ת
פרופ' אדו פרלמן, סיו"ר מל"ג
מיכל נוימן, סמנכ"ל לעניינים אקדמיים ומזכיר המועצה להשכלה גבוהה
יעל טור כספא, היועצת המשפטית של מל"ג/ות"ת
ד"ר נעמי בק, ממונה למחקר ואסטרטגיה, מל"ג/ות"ת
ד"ר מרק אסרף, מנהל בכיר תחום פיתוח ומדיניות אקדמית, מל"ג
ערן רביב, מנהל מיזם קמפוס, ישראל דיגיטלית
אסף וייס, מנהל למידה דיגיטלית, מיזם קמפוס, ישראל דיגיטלית

נספח א': דרישות המינימום של Course Development

1. מאפייני הקורס

- א. למידה פעילה: הקורס כולל מרכיבי למידה פעילה
- ב. סטנדרט הפקה: רכיבי המדיה בקורס עומדים בסטנדרט מקצועי אשר הופק תוך שימוש בציוד צילום, הקלטה, עריכה ו/או הנפשה מקצועיים, ועל ידי צוות הפקה מיומן. הפקת הקורס לא תוכל להתבצע בתצורה של הצבת מצלמה בכיתה שמועבר בה שיעור פרונטלי, ויצירת סרטונים ארוכים שאינם אפקטיביים בהשגת תשומת לב הלומד/ת, אלא תכלול בנייה, שכתוב וזיקוק של תוכן ההרצאות מחדש ובצורה ייעודית. עם זאת, ניתן להשתמש גם באמצעים אחרים כגון סרטוני סמן (קרי הקלטות מסך בסגנון Khan Academy) לשם העברת התוכן הלימודי, ובתמהיל של סרטוני וידאו של המרצה ורכיבי מדיה אחרים. ביחידות תוכן שאינן כוללות רכיבי מדיה, יש לדאוג שהתוכן, האריזה הגרפית והנראות של רכיבי הלמידה עומדים בסטנדרט מקצועי גבוה ויהיו בהירים ומזמינים.
- ג. רכיבים חיצוניים: שימוש ברכיבי למידה חיצוניים לפלטפורמה נעשה רק במקרה שלא קיים רכיב למידה מקביל הנתמך בה. בנוסף, רכיבי הלמידה מוטמעים בתוך יחידות הקורס ולא דורשים יציאה מהפלטפורמה.
- ד. טקסט ונגישות: כלל הטקסט בקורס ערוך ומוגה לשונית. הקורס עומד בסטנדרט נגישות level AA על פי תקן WCAG 2.0 Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), ב-level AA¹ ועל פי תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות למקומות ציבוריים קיימים שהם מוסדות להשכלה גבוהה ולשירותי השכלה גבוהה שהם נותנים), התשע"ז – 2016. בפרט כולל תקן זה: כתוביות מתוזמנות לכל תכני הקורס, ניגודיות צבעים גבוהה, Alt-Text לכל התמונות, האיורים ושאר הרכיבים הגרפיים.
- ה. זכויות יוצרים: שימוש רק בתוכן נגיש וחינמי ללומדים (open source, public domain, cleared or paid by organization) ותיעוד של כל סוגיות ה-IP (זכויות יוצרים) הקשורות בקורס ופתרון.
- ו. עמידה במדיניות סמלים מסחריים של קמפוס: בתכני הקורס לא יופיעו כלל סמלים מסחריים ללא אישור בכתב של צוות קמפוס.

¹ [/http://www.w3.org/WAI/WCAG20/quickref](http://www.w3.org/WAI/WCAG20/quickref) : How to Meet WCAG 2.0
<https://www.w3.org/TR/WCAG20/#conformance> WCAG 2.0 קישור למסמך

2. מדיניות הערכה ותמיכה בלומדים

קורס שעבורו ניתנות נקודות זכות אקדמיות צריך לכלול תכנית הערכה ומדיניות מתן ציונים מקיפה כולל סוגי ההערכות, משקל הציון של הבחנים והתרגולים המקוונים, ומשקל הציון של התרגולים פנים-אל-פנים במקרה ורלוונטי. ההערכה ואופן קביעת הציון הסופי בקורסים שעבורם ניתנות נקודות זכות אקדמיות יוצגו בצורה בהירה לתלמידים.

- א. קורס דיגיטלי פתוח (שניתן ללומדים שאינם סטודנטים רשומים) צריך לכלול משוב ללומד על התקדמות תהליך הלמידה באמצעים מקוונים, לרבות פעילויות לבדיקת הבנת הידע הנלמד שבדיקתן מבוצעת באופן אוטומטי, ומבחן מסכם אוטומטי המעריך את רמת הידע הכוללת שנרכשה בקורס. יובהר כי בשום מקרה לא יהווה מבחן אוטומטי זה תחליף למבחן סיום הקורס הניתן במוסד לסטודנטים רשומים..
- ב. לפני יחידת הלימוד הראשונה מופיע סרטון הסבר ויחידת הדרכה מפורטת על הלמידה והשימוש בפלטפורמה.
- ג. משוב לומדים: הפרק הראשון בקורס כולל סקר מקדים והפרק האחרון כולל סקר מסכם, על פי המבנה והנחיית הצוות המקצועי של קמפוס.

3. עמוד הבית

- א. רכיבי עמוד הבית הוזנו בהתאם לדרישות ה-[about page requirements](#), לרבות תמונות קורס, טריילר, תיאור, פירוט המטרות וכיו"ב.
- ב. סילבוס: הקורס כולל קובץ pdf נפרד ב-[Course Handouts section](#), ובו מפורט מבנה הקורס והדרישות מהתלמידים.
- ג. בקורס משובצת לשונית תמיכה נפרדת, הכוללת את כתובת התמיכה של קמפוס support@campus.gov.il למענה על שאלות טכניות, וכן אמצעי תקשורת לפנייה לסגל הקורס בנוגע לשאלות תוכניות וניהוליות.

4. עלייה לאוויר והרצה

- א. בוצעה הרצת ניסיון (beta testing) על קבוצת מיקוד של 5 נסיינים לפחות, ובעקבותיה בוצעו התאמות ותיקונים בהתאם.
- ב. אופן השימוש בקורסים הזוכים (blended, flipped classroom, fully online וכו'), עבור סטודנטים רשומים, יהיה נתון להחלטת המוסד.
- ג. עבור לומדים שאינם סטודנטים רשומים: חומרי הקורס, כמו גם התרגילים והבחנים האוטומטיים אשר אינם דורשים השקעה נוספת מצד צוות ההוראה, יהיו פתוחים

- למשתמשים בישראל ובעולם בחינם. הגישה לאלמנטים נוספים של הקורס אשר דורשים השקעה נוספת מצד צוות ההוראה (לדוגמא: מענה שוטף בפורומים ולפניות סטודנטים במייל, שעות קבלה, בדיקת מטלות שאינה אוטומטית, שילוב של שיעורי תרגול סינכרוניים ו/או פנים-אל-פנים, וכו'), תנוהל לפי שיקול דעתו של המוסד שהפיק ו/או הסב את הקורס. בנוסף ידרשו התשומות השוטפות הבאות ביחס לכל קורס:
- 1 . תפעול שוטף של הקורס לכל אורכו (כולל ניהול הפורומים, ניפוי תכתובות לא הולמות, העברת נושאי דיון חשובים למרצה, פנייה לצוות קמפוס כשמתעוררות בעיות וכיו"ב).
  - 2 . מענה שוטף לשאלות מצד הסטודנטים הרשומים של המוסד המפיק או המשתמש ומצד לומדים משלמים (verified certificate) הלומדים.
  - 3 . שליחה שוטפת של מיילים לכלל הלומדים לפני תחילת הקורס, במהלכו ובסיומו.

נספח ב': רקע אודות הפלטפורמה הלאומית קמפוס והפלטפורמה

הבינלאומית edX

מטה ישראל דיגיטלית הקים את "קמפוס - המיזם הלאומי ללמידה דיגיטלית" (campus.gov.il) - פלטפורמה ללמידה דיגיטלית המשרתת מוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בישראל, משרדי ממשלה, וארגונים שונים במרחב הציבורי בישראל. מטרת מיזם קמפוס היא להגדיל את הנגישות להשכלה אקדמית ומקצועית לציבור הרחב באמצעות פלטפורמה דיגיטלית פתוחה, המאפשרת חיבור של כל אזרחי מדינת ישראל, בפריפריה ובמרכז, לחוויית למידה מותאמת אישית, וכן להפוך את הלמידה להזדמנות הנמשכת לאורך מסלול חיים שלם.

הפלטפורמה הלאומית הוקמה עבור מדינת ישראל על ידי edX.inc, ממיסודן של האוניברסיטאות הרווארד ו-MIT, בהתאם להסכם בין מדינת ישראל - משרד ראש הממשלה - ובין edX מיום 10 בינואר 2016. הפלטפורמה הלאומית פועלת בשפות עברית, אנגלית וערבית והיא מבוססת על פלטפורמת Open edX הבינלאומית. פלטפורמה זו מאפשרת יכולות לימוד רבות ומתקדמות, וכן קבלת מידע רב, בפילוחים שונים, לגבי דפוסי הלמידה של הסטודנטים בקורסים, מאחר ויכולת הניתוח (analytics) שלה מאוד גבוהה.

הפלטפורמה הבינלאומית מופעלת על ידי edX באתר edX.org, הפונה לכ-14 מיליון לומדים בכל רחבי העולם. ב-2016 נחתם הסכם בין מדינת ישראל - משרד ראש הממשלה - ובין edX בכל הנוגע להעלאת קורסים של מוסדות להשכלה גבוהה מהאקדמיה הישראלית לפלטפורמה הבינלאומית תחת המותג "IsraelX".